

# TÄMÄ VIIKKO EUROOPAN UNIONIN INSTITUUTIOISSA<sup>1</sup>

vko 43, 21.–27. lokakuuta 2019

## Euroopan parlamentin tapahtumat

Tällä viikolla Euroopan parlamentin ohjelmassa on täysistunto Strasbourgin ja valiokuntatyöskentelyä.

**Eurooppa-neuvosto.** Mepit keskustelevat 17–18.10. pidetyn huippukokouksen tuloksista Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Donald Tusk ja komission puheenjohtaja Jean-Claude Junckerin kanssa. Huippukokouksen aiheita olivat brexit-neuvottelut, EU:n pitkän aikavälin talousarvio, strategiset prioriteetit seuraaviksi viideksi vuodeksi, ilmastonmuutos, laajentuminen ja ulkopolitiikka. *(Tiistai)*

**Junckerin komissio.** Mepit arvioivat väistyvän komission aikaansaannoksia sen viisi vuotta kestäneeltä toimikaudelta keskustelussa komission puheenjohtaja Jean-Claude Junckerin kanssa. *(Tiistai)*

**Turkki ja Syyria.** Mepit keskustelevat Turkin sotilasoperaatiosta Koillis-Syyriassa ja siitä, miten EU:n tulisi reagoida tilanteeseen. *(Keskustelu keskiviikkona, äänestys torstaina)*

**Albanian ja Pohjois-Makedonian EU-jäsenyys.** Mepit keskustelevat neuvoston ja komission kanssa siitä, tulisiko jäsenyysneuvottelut Albanian ja Pohjois-Makedonian kanssa aloittaa. Parlamentti on edeltävissä päätöslauselmissaan ilmaissut tukensa neuvotteluiden aloittamiselle molempien maiden kanssa. *(Keskiviikko)*

**EU:n talousarvio 2020.** Parlamentti hyväksyy kantansa seuraavan vuoden EU:n talousarvioon, joka keskittyy mm. ilmastonmuutokseen, nuorityöttömyyteen, Erasmus-ohjelmaan, muuttoliikkeeseen ja ulkosuhteisiin. *(Keskustelu tiistaina, äänestys keskiviikkona)*

**Monikansalliset yritykset ja verot.** Mepit keskustelevat jumiin joutuneista lainsäädännöistä, jonka tavoitteena on velvoittaa monikansalliset yritykset julkaisemaan tiedot siitä, kuinka paljon veroja ne maksavat missäkin maassa. He äänestävät päätöslauselmasta, jossa tullaan luultavasti kehottamaan neuvostoa hyväksymään kantansa neuvotteluiden aloittamiseksi uudesta laista. *(Keskustelu tiistaina, äänestys torstaina)*

**Brexit ja EU:n rahoitus.** Meppien on määrä hyväksyä muutokset Euroopan globalisaatorahastoon, jotta rahastolla voidaan tukea niitä työntekijöitä, jotka menettäisivät työpaikkansa sopimuksettoman brexitin vuoksi. Lisäksi heidän odotetaan hyväksyvän toimenpiteet, joilla varmistetaan tuki UK:n tutkijoille, opiskelijoille ja maanviljelijöille 2020-vuoden loppuun asti siinä tapauksessa, ettei brexit-sopimusta synny. *(Tiistai)*

---

<sup>1</sup> Uutiskirjeen tiivistelmät perustuvat EU-asiakirjoihin. Uutiskirje laaditaan eduskunnan jäsenten ja virkamiesten käyttöä varten.

## Euroopan komission tapahtumat

Lokakuu 2019	Euroopan komissio
21.–23.	Korkea edustaja Federica Mogherini tapaa Japanin pääministeri Shinzo Aben, muita japanilaisministereitä sekä kansalaisyhteiskunnan ja tiedemaailman edustajia ja osallistuu keisari Naruhiton kruunajaisseremoniaan Tokiossa.
22.	<p>Kollegion kokous, todennäköiset aiheet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tiedonanto Schengenin säännösten täysimääräisen soveltamisen varmistamisesta Kroatiaassa</li> <li>• Kertomus EU:n ja Yhdysvaltojen välisen Privacy Shield -järjestelyn toimintaa koskevasta kolmannesta vuotuisesta tarkastelusta</li> </ul> <p>Komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker osallistuu Strasbourgissa Euroopan parlamentin täysistunnon keskusteluihin Eurooppa-neuvoston päätelmistä ja Junckerin komission toimikaudesta sekä tapaa komission tulevan puheenjohtajan Ursula von der Leyenin.</p>
24.	Korkea edustaja Federica Mogherini tapaa kiinalaisministereitä ja Kiinan kansalaisyhteiskunnan edustajia Pekingissä.
25.	Korkea edustaja Federica Mogherini osallistuu Kansainvälisen kriisiryhmän (ICG) johdon vuotuiseseen kokoukseen sekä tapaa YK:n pääsihteeri António Guterresin New Yorkissa.

[Komissaarien puheet ja tapaamiset](#)

Etenemissuunnitelmat ja julkiset kuulemiset
<p>Julkinen kuuleminen: <a href="#">Työllisyyden ja liikkuvuuden tukeminen Euroopan sosiaalirahastosta – arviointi</a> (työllisyys- ja sosiaaliasiat)</p> <p>Kaikki Euroopan komission <a href="#">etenemissuunnitelmat</a> ja <a href="#">julkiset kuulemiset</a>.</p>

## Eurooppa-neuvoston ja Euroopan unionin neuvoston tapahtumat

Lokakuu 2019	Tulevat kokoukset
24.	<p><a href="#">Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvosto</a>, esityslistalla:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Hyvinvointitalous, päätelmien hyväksyminen</li> <li>• Työn tulevaisuutta koskeva ILO:n satavuotisjulistus, neuvoston päätelmien hyväksyminen</li> <li>• Eurooppalainen ohjausjakso, työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean vuosikertomuksiin ja seurantavälineisiin perustuvien keskeisten viestien hyväksyminen</li> <li>• Muuttuva työelämä, keskustelu</li> <li>• Syrjinnän torjunta, periaatekeskustelu</li> </ul>

[Kokousskalenteri](#)

## Parlamentaariset tapahtumat

<b>2019</b>	<b>Suomen EU-puheenjohtajakausi - tulevat parlamentaariset kokoukset Helsingissä ellei toisin mainita (heinäkuu - joulukuu)</b>
27.–28. lokakuuta	EU:n parlamenttien maatalousasioista vastaavien valiokuntien kokous
1.–3. joulukuuta	LXII COSAC

[Helsingissä järjestettävät parlamenttien väliset kokoukset](#)

<b>2019</b>	<b>Tulevat parlamentaariset valiokuntien väliset kokoukset Euroopan parlamentissa Brysselissä</b>

[Brysselissä järjestettävät parlamenttien väliset kokoukset](#)

### Yhteenveto viime viikon tapahtumista

#### **Eurooppa-neuvosto**

Eurooppa-neuvosto vahvisti EU27-kokoonpanossa erosopimuksen ja hyväksyi poliittisen julistuksen, josta EU:n ja Ison-Britannian neuvottelijat pääsivät sopuun 17.10. Sopimus mahdollistaisi Ison-Britannian hallitun eron EU:sta. Johtajat keskustelivat seuraavasta monivuotisesta rahoituskehystä (MRK) ja strategisesta ohjelmasta. He kehottivat puheenjohtajamaa Suomea lähettämään MRK-neuvottelulaatikon joulukuussa pidettävää seuraavaa huippukokousta varten. EU-johtajat keskustelivat myös suhteista Turkkiin ottaen huomioon myös Turkin sotilaalliset toimet Koillis-Syyriassa. He hyväksyivät 14.10.2019 annetut neuvoston päätelmät, joissa tuomittiin Turkin yksipuoliset sotilaalliset toimet ja kehoitettiin sitä lopettamaan toimet, vetämään joukkonsa pois ja kunnioittamaan kansainvälistä humanitaarista oikeutta. Eurooppa-neuvosto hyväksyi myös 14.10.2019 annetut neuvoston päätelmät Turkin laittomasta poraustoiminnasta Kyproksen talousvyöhykkeellä ja vahvisti solidaarisuutensa Kyprokselle. Johtajat keskustelivat liittymisneuvottelujen aloittamisesta Albanian ja Pohjois-Makedonian tasavallan kanssa ja sopivat palaavansa asiaan ennen toukokuussa 2020 Zagrebissa pidettävää EU:n ja Länsi-Balkanin välistä huippukokousta.<sup>2</sup>

#### **Euroopan komissio**

**Brexit: Komissio suositteli, että Eurooppa-neuvosto (50 artikla) vahvistaa tarkistetusta Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevasta pöytäkirjasta ja tarkistetusta poliittisesta julistuksesta aikaansaadun sopimuksen**

Tarkistettu pöytäkirja sisältää oikeudellisesti toimivan ratkaisun, jonka avulla vältetään kova raja Irlannin saarella. Kaikki muut erosopimuksen osat, joista sovittiin 14. marraskuuta 2018, pysyvät asiasisällöltään muuttumattomina. Pohjois-Irlannissa on edelleen noudatettava tietyt EU:n sisämarkkinoihin liittyviä sääntöjä, joita ovat tavaroita, terveys- ja kasvinsuojelutarkastuksia, maataloustuotteita ja niiden markkinointia, tavaroiden arvonlisä-

<sup>2</sup> <https://www.consilium.europa.eu/fi/meetings/european-council/2019/10/17-18/>

ja valmisteveroja sekä valtiontukia koskevat säännöt. EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan (UK) yhteinen tullialue, josta sovittiin marraskuussa 2018, on poistettu Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevasta pöytäkirjasta UK:n nykyisen hallituksen pyynnöstä. EU ja UK ovat sopineet luovansa uuden nk. suostumusmekanismin, joka antaa Pohjois-Irlannin edustajakokouksen jäsenille vallan päättää asiaa koskevan EU-lainsäädännön soveltamisesta Pohjois-Irlannissa pitkällä aikavälillä. Tärkein muutos poliittisessa julistuksessa liittyy EU:n ja UK:n tuleviin taloussuhteisiin: UK:n nykyinen hallitus on valinnut vapaakauppasopimukseen perustuvan mallin. Poliittisessa julistuksessa todetaan, että tuleva vapaakauppasopimus on kunnianhimoinen ja että EU:n ja UK:n välillä ei sovelleta tulleja eikä kiintiöitä. Siinä todetaan myös, että avoin ja oikeudenmukainen kilpailu voidaan varmistaa tasapuolisia toimintaedellytyksiä koskevien vahvojen sitoumusten avulla.<sup>3</sup>

### **Komissio julkaisi EU:n muuttoliikeagendaa koskevan edistymiskertomuksen**

Kertomuksen mukaan EU tekee aikaisempaa tiiviimpää yhteistyötä sekä jäsenvaltioiden että Euroopan ulkopuolisten kumppaneiden kanssa. Turvallisten ja laillisten maahantuloväylien luomisessa on edistetty ja jäsenmaat ovat uudelleensijoittaneet lähes 63 000 henkilöä. Palauttamis- ja takaisinottosopimuksista tai -järjestelyistä on sovittu 23 kumppanimaan kanssa. EU:n maahanmuutto ja turvapaikka-asioita koskeva uudistus on yhä kesken: viidessä ehdotuksessa seitsemästä on edistytty. Yleinen muuttoliiketilanne kaikilla reiteillä on palannut kriisiä edeltäneelle tasolle. Syyskuussa 2019 tulijoiden määrä oli noin 90 prosenttia pienempi kuin syyskuussa 2015. Tilanne on kuitenkin edelleen epävakaa, ja geopolitiittisen tilanteen muuttuminen on aiheuttanut EU:lle uusia haasteita. Kreikan viranomaiset ovat viime kuukausina pyrkineet lievittämään saariin kohdistuvaa painetta, mm. toteuttamalla uutta vastaanottostrategiaa ja uusia turvapaikkatoimenpiteitä. Tulijoiden määrän kasvu on kuitenkin rasittanut jo ennestään kuormitettua järjestelmää. Etsintä- ja pelastustoimista huolimatta merellä menetetään edelleen ihmishenkiä. Komission tapauskohtaisesti koordinoimat ratkaisut ihmisten siirtämiseksi unionin sisällä eivät ole pitkän aikavälin ratkaisu. Libyan tilanne on edelleen huolestuttava.<sup>4</sup>

### **Komissio julkaisi kauppasopimusten täytäntöönpanoa koskevan vuosiraportin**

Euroopan unionin kauppaverkoston osuus Euroopan kauppavaihdosta vuonna 2018 oli 31 prosenttia, mutta lukeman odotetaan nousevan lähes 40 prosenttiin, kun uudet kauppasopimukset tulevat voimaan. Kaupan osuus EU:n bruttokansantuotteesta on kaikkiaan 35 prosenttia. EU:n ja kauppasopimuskumppaneiden välinen vienti ja tuonti kehittyivät vuonna 2018 myönteisesti. Kumpikin jatkoi kasvuaan, vienti kaksi prosenttia ja tuonti 4,6 prosenttia, ja erityisen hyvin menestyi EU:n maatalouselintarvikkeiden vienti. Myös EU:n teollisuustuotteiden kokonaisvientä kasvoi. EU:n ulkopuolelle suuntautuva vienti luo perustan yli 36 miljoonalle työpaikalle. EU:n ja kauppasopimuskumppaneiden välisestä tavarakaupasta EU kirjasi 84,6 miljardin euron ylijäämän. Sen sijaan kauppa muiden maiden kanssa oli EU:n kannalta alijäämäistä 24,6 miljardin euron verran. Raportissa tarkasteltiin myös sopimusten kauppaa ja kestävästä kehitystä koskeviin osioihin sisältyvien ehtojen vaikutusta. Raportista käy ilmi, että tietoisuutta kauppasopimusten tarjoamista mahdollisuuksista on lisättävä jäsenvaltioiden ja sidosryhmien yhteisillä toimilla ja täytäntöönpanon valvontaa tehostettava, jotta sopimukset tuottavat toivottuja tuloksia.<sup>5</sup>

<sup>3</sup> [https://europa.eu/rapid/press-release\\_IP-19-6120\\_fi.htm](https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-6120_fi.htm)

<sup>4</sup> [https://europa.eu/rapid/press-release\\_IP-19-6075\\_fi.htm](https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-6075_fi.htm)

<sup>5</sup> [https://europa.eu/rapid/press-release\\_IP-19-6074\\_fi.htm](https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-6074_fi.htm)

## **Sosiaalialan kolmikantahuippukokouksen julkilausuma**

Sosiaalialan kolmikantahuippukokouksen aiheena oli ”Kilpailukykyiseen, oikeudenmukaiseen ja kestäväan Eurooppaan liittyvien sosiaalisten ja taloudellisten näkökohtien edistäminen: työmarkkinaosapuolten rooli ja vuoropuhelu”. Sen päätteeksi Euroopan komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker, Suomen pääministeri Antti Rinne, BusinessEuropen puheenjohtaja Pierre Gattaz ja Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön pääsihteeri Luca Visentini antoivat julkilausuman. Juncker korosti Euroopan tilanteen olevan parempi kuin viisi vuotta sitten: uusia työpaikkoja on luotu ja sosiaalisen oikeuksien pilarista on tullut todellisuutta. Antti Rinteen mukaan EU:sta on tehtävä maailman kilpailukykyisin ja sosiaalisesti oikeudenmukaisin vähähiilinen talous. Hän korosti, että kestäväan kasvun aikaan saamiseksi on investoitava osaamiseen ja koulutukseen. Luca Visentinin mukaan Euroopan talouspolitiikkaa on muutettava radikaalisti. Hän huomautti, että julkiset ja yksityiset investoinnit samoin kuin työllisyysaste ja palkkakehitys laahaavat edelleen kaukana kriisiä edeltäneestä tasosta. Pierre Gattaz painotti, että kunnianhimoisella elinkeinostrategialla sekä pk-yrityksiä tukevalla strategialla on tärkeä merkitys Euroopan elinkeinopohjan vahvistamisessa ja talouskasvun ja työpaikkojen luomisessa pitkällä aikavälillä.<sup>6</sup>

### **Euroopan työviranomainen aloitti toimintansa**

Euroopan työviranomaisen toiminnan aloittamisen kunniaksi järjestettiin avajaistilaisuus ja työviranomaisen hallintoneuvosto piti ensimmäisen kokouksensa. Toiminta alkoi noin kaksi vuotta sen jälkeen, kun Euroopan komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker ilmoitti viranomaista koskevasta ideasta vuoden 2017 unionin tilaa koskevassa puheessaan Euroopan parlamentille. Euroopan työviranomaisen tavoitteisiin kuuluu mm. oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvien tietojen ja palvelujen saannin helpottaminen kansalaisille ja yrityksille, unionin lainsäädännön täytäntöönpanon valvontaan liittyvän yhteistyön helpottaminen jäsenvaltioiden välillä, myös helpottamalla samanaikaisia ja yhteisiä tarkastuksia ja torjumalla pimeää työtä sekä ratkaisujen löytämisessä auttaminen rajaylittävissä riita-asioissa. Työviranomaisen hallintoneuvosto muodostuu jäsenvaltioiden, komission, EU:n tason työmarkkinaosapuolten ja Euroopan parlamentin edustajista, ja siellä on tarkkailijoita Islannista, Liechtensteinista, Norjasta ja Sveitsistä sekä muista EU-virastoista, jotka toimivat työllisyyden ja sosiaaliasioiden alalla.<sup>7</sup>

### **Euroopan parlamentti**

#### **Laura Kövesin valinta Euroopan pääsyyttäjäksi varmistui**

Euroopan parlamentin puheenjohtajakokous (puhemies Sassoli ja poliittisten ryhmien puheenjohtajat) vahvisti Laura Codruța Kövesin nimittämisen Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) johtajaksi. Parlamentti ja neuvosto pääsivät yhteisymmärrykseen tehtävään nimitettävästä ehdokkaasta syyskuussa. Kövesillä oli parlamentin tuki koko neuvottelujen ajan. Kövesin kausi EPPO:n johdossa kestää seitsemän vuotta. EPPO:n odotetaan aloittavan toimintansa vuoden 2020 lopussa.<sup>8</sup>

<sup>6</sup> [https://europa.eu/rapid/press-release STATEMENT-19-6090\\_fi.htm](https://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-19-6090_fi.htm)

<sup>7</sup> [https://europa.eu/rapid/press-release IP-19-6063\\_fi.htm](https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-6063_fi.htm)

<sup>8</sup> <https://www.europarl.europa.eu/news/fi/press-room/20191016IPR64417/laura-kovesi-confirmed-as-european-chief-prosecutor>

**Euroopan parlamentin budjettivaliokunta hyväksyi EU-rahoituksen jatkamisen UK:lle sopimuksettomassa erossa**

Budjettivaliokunta hyväksyi ehdotuksen, jolla varmistetaan tiettyjen UK:ta hyödyttävien EU-ohjelmien rahoittaminen vuoden 2020 loppuun asti sopimuksettoman eron tapahtuessa. Rahoituksen jatkamisen ehtona on, että UK maksaa osansa EU:n budjetista. Tarkoituksena on välttää esim. yliopistoja, paikallisia yhteisöjä, maanviljelijöitä ja Erasmus-opiskelijoita hyödyttävien ohjelmien rahoituksen äkillinen katkeaminen sopimuksettomassa erossa. Ehdotuksesta äänestetään täysistunnossa ensi viikolla.<sup>9</sup>

*Tarvitsetko lisää tietoa? Ota yhteyttä eduskunnan Brysselin-toimistoon: [bru@eduskunta.fi](mailto:bru@eduskunta.fi)*

---

<sup>9</sup> <https://www.europarl.europa.eu/news/fi/press-room/20191014IPR64201/plans-to-keep-eu-budget-funding-in-2020-in-the-event-of-a-no-deal-brexit>